

College van burgemeester en wethouders**GOEDGEKEURD**

Vergadering van 2 december 2025

Beleid en Uitvoering - Openbare ruimte

20 2025_B&W_00879 Informatienota deelnemersovereenkomst Verpact - informeren

Samenstelling:

Aanwezig:

Erik de Groot, burgemeester en voorzitter; Melvin Smit, wethouder; Trijn Jongman, wethouder; Marcel Scheringa, wethouder; Miriam Slomp-Dekkers, wethouder; D.P. Eikenaar, waarnemend gemeentesecretaris; Jelmer Trox, directiesecretaris

Samenvatting

In september 2025 heeft de VNG een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met Verpact vastgesteld. Gemeenten moeten per 1 januari 2026 een deelnemersovereenkomst sluiten om recht te krijgen op een inzamelvergoeding voor PMD. De vergoeding wordt afhankelijk van de kwaliteit, die meerdere keren per jaar wordt gemeten. Bij een kwaliteit (gekoppeld aan het gewicht) onder 65% vervalt de vergoeding; onder 75% is een verbetertraject verplicht. Gemeenten krijgen drie jaar om de kwaliteit te verbeteren. Slecht functionerende verzamelcontainers moeten worden uitgefaseerd, tenzij ze toegangscontrole hebben. Verpact biedt cofinanciering voor kwaliteitsverbetering en uitfasering.

Hoewel de overeenkomst duidelijkheid biedt over samenwerking en vergoeding, zijn er nog vragen over de uitvoerbaarheid, transitie-middelen en kosten van kwaliteitsmetingen. De impact op de afvalstoffenheffing is nog onduidelijk.

Informatienota

Inleiding

Sinds de Ketenovereenkomst Verpakkingen in 2020 kampen veel gemeenten, waaronder Steenwijkerland, met onvoldoende kwaliteit van ingezameld PMD (Plastic en metalen verpakkingen en Drankenkartons). Hierdoor lopen gemeenten een groot deel van de inzamelvergoeding mis. De norm van 85% hoogwaardig PMD werd zelden gehaald; Steenwijkerland blijft steken rond 65%.

Op 17 september 2025 heeft de VNG ingestemd met een nieuwe Samenwerkingsovereenkomst met Verpact, namens de producenten verantwoordelijk voor verpakkingsafval. Gemeenten moeten individueel een deelnemersovereenkomst ondertekenen om in aanmerking te komen voor vergoeding. Nieuw is dat de hoogte van de vergoeding afhankelijk is van de gemeten kwaliteit van PMD gekoppeld aan het gewicht. Vanaf 2026 worden meerdere kwaliteitsmetingen per jaar uitgevoerd. Bij een kwaliteit onder 75% voor recycling geschikt PMD start een verbetertraject; onder 65% vervalt het recht op vergoeding. Tot 2026 was onze afkeur van PMD rond de 10-12%. Hierbij was de afkeur PMD afhankelijk van de verontreiniging. In het nieuwe systeem wordt dit echter gekoppeld aan het gewicht. Als voorbeeld: een pak vla weegt ongeveer 1 kg waarvan 100 gram verpakking. Is deze niet leeg maar bevat het nog 65 gram vla dan is de vervuiling al direct 65%.

De overeenkomst verplicht gemeenten ook tot het uitfasen van vrij toegankelijke PMD-verzamelcontainers, die vaak vervuild materiaal opleveren. Alleen containers met toegangscontrole blijven toegestaan. In de gemeente Steenwijkerland gaat het om een beperkt aantal voorzieningen. In 2026 inventariseren we welke aanpassingen nodig zijn. Voor de aanpassingen is cofinanciering vanuit Verpact beschikbaar.

Financieel gezien wordt de gemeente Steenwijkerland in 2026 voorlopig ingedeeld in "staffel 3b", met een verwachte vergoeding van € 196 per ton PMD. Bij een jaarlijkse inzameling van circa 1.850 ton komt dit neer op ongeveer € 362.000. De kosten voor kwaliteitsmetingen worden gedeeld met Verpact.

Kernboodschap

Het college heeft ingestemd met het aangaan van de deelnemersovereenkomst met Verpact en zet in op verbetering van de kwaliteit van PMD om zo een betere vergoeding te kunnen krijgen. Samen met ROVA onderzoeken we welke maatregelen mogelijk zijn. In 2026 wordt de weegauto ingezet, wordt meer ingezet op communicatie en wordt de inzet van een GRIP-wagen onderzocht (Grondstoffen Inlever Punt).

Consequenties voor de gemeente

Het niet ondertekenen van de overeenkomst zou inhouden dat de gemeente geen vergoeding krijgt van ingezamelde PMD. Met het ondertekenen van de overeenkomst wordt al ons PMD aangenomen. Ook PMD met een te hoge vervuilingsgraad. Tot nu toe werd afgekeurde PMD op kosten van de gemeente naar een verwerker gebracht (verbrand).

De vergoeding per kwaliteit staat vanaf 2026 vast voor de eerste drie jaar. Alle gemeenten in Nederland starten in staffel 3b. Om in een hogere kwaliteitsstaffel te komen is het noodzakelijk om maatregelen te treffen die slecht scorende brengvoorzieningen uit faseren.

De overeenkomst verplicht gemeenten ook tot het uitfasen van vrij toegankelijke PMD-verzamelcontainers, die vaak vervuild materiaal opleveren. Alleen containers met toegangscontrole blijven toegestaan. In de gemeente Steenwijkerland gaat het om een beperkt aantal voorzieningen. In 2026 inventariseren we welke aanpassingen nodig zijn. Voor de aanpassingen is cofinanciering vanuit Verpact beschikbaar.

Meer en gerichte communicatie over PMD, wat er in mag en wat geen PMD is, zorgt voor een betere kwaliteit PMD. De communicatie wordt in samenwerking gedaan met ROVA en Verpact.

Met deze maatregelen verwachten wij dat we in een betere staffel (3a en zelfs naar 2) gaan en daarmee ook een hogere vergoeding ontvangen.

Communicatie

Op de gebruikelijke wijze en in samenwerking met Verpact en ROVA vindt communicatie plaats.

Vervolg

In 2026 wordt meer duidelijk over de onderzoeksmethode en de bijbehorende kosten. Eind 2026/begin 2027 weten we pas of we inderdaad betere kwaliteit PMD en daarmee een hogere vergoeding krijgen. Zodra hier meer helderheid over is, wordt u hierover geïnformeerd.

Echter mocht blijken dat de maatregelen onvoldoende effect hebben en daarmee de vergoeding ook niet omhoog gaat, dan heeft dit mogelijk impact op de afvalstoffenheffing. Een voorstel hierover wordt in het najaar 2026 aangeboden.

Besluit

In te stemmen met de informatienota deelnemersovereenkomst Verpact.